

'In het bruggenhoofd kan misschien een ijscotent'

Nederlandse verzamelaar koopt Dömitzer Eisenbahnbrücke

Achtergrond - 20 april 2010

Toen Toni Bienemann uit Arnhem in de catalogus van een Duits vastgoedveilinghuis de Dömitzer spoorbrug zag, moest hij 'm hebben. "Verzamelwoede", zegt hij. Dat hij met zijn 'koopje' in Duitsland zoveel aandacht zou trekken had hij niet gedacht. De brug staat voor veel Duitsers symbool voor de Duitse deling.

Bienemann kocht begin april de restanten van de monumentale spoorbrug uit 1870 voor 305.000 euro van de Duitse Spoorwegen. Hij heeft 'm nog nooit in het echt gezien. "Ik heb me pas twee dagen vantevoren aangemeld als bidder. Ik zag die brug en dacht: 'dat kan weleens iets bijzonders zijn' ", vertelt Bienemann telefonisch. "Ik verzamel luxe oldtimers, maar daar heb ik er al zo'n veertig van. Een brug is weer eens wat anders."

Dat de brug voor veel Duitsers symbool staat voor de naoorlogse scheiding tussen Oost en West wist hij niet. "Ik had wel verwacht dat het een berichtje in de lokale krant zou opleveren, maar op zoveel aandacht had ik niet gerekend. Ik ben gebeld door Spiegel TV, de ORF (*Oostenrijkse omroep, red*), de Berliner Zeitung. Die vragen allemaal waarom ik 'm heb gekocht, dus dan vertel ik daar vanalles omheen, maar dat heb ik eigenlijk achteraf bedacht. De brug leek me een mooi symbool voor ons bedrijf Dutchi motors."

De leverancier van elektromotoren is zelf ook al decennialang een brug tussen Oost en West, vertelt Bienemann. Peja, zoals het bedrijf vroeger heette, was een van de grootste Nederlandse spelers in de handel met het Oostblok en andere communistische landen. "We zijn toen ook betrokken geweest bij de oprichting van het Nederland-DDR Instituut (*dat de handel bevorderde, red.*) en hebben dus echt een brug geslagen." Tegenwoordig heeft het bedrijf een vestiging in Mecklenburg-Voorpommeren.

De spoorbrug over de Elbe bij Dömitz werd in de Tweede Wereldoorlog door de geallieerden verwoest. De Duitse deling verhinderde een wederopbouw van de treinverbinding. Terwijl de DDR de overgebleven delen in 1987 neerhaalde, kreeg het restant van de brug aan de westkant van de Elbe de status van monument. Nu is Bienemann de trotse bezitter van 550 meter stalen boogbrug en een bruggenhoofd met verdedigingstoren, compleet met kantelen. Ook hoort er 70.000 vierkante meter natuurgebied bij het object.

Lokale bewoners toonden zich de afgelopen weken verontrust over de veiling van de brug. Ze waren bang dat een schroothandelaar de brug zou kopen voor het staal. Bienemann stelt hen gerust, hij wil zich inzetten voor een nuttig gebruik van de brug en hoeft er niet direct veel winst uit te halen.

'Ik laat me verrassen'

Wat Bienemann met de brug gaat doen heeft hij nog niet bedacht. "Ik heb in de Duitse media een oproep gedaan om met ideeën te komen. In het bruggenhoofd zit twee keer 25 vierkante meter, daar kun je bijvoorbeeld een ijscotent in openen. Je zou ook de verbinding kunnen herstellen en er een fietsbrug van maken, of een overbrugging met een kabelbaan. Ik laat me verrassen."

De kosten voor onderhoud en sanering zouden in de miljoenen lopen. Dat zou ook de reden zijn dat niet lokale overheden of stichtingen de brug hebben overgenomen, schrijven lokale media. Is Bienemann niet bang dat hij zich enorme financiële verplichtingen op de hals haalt? "Ze kunnen me niet verplichten er iets aan te doen, dat ding is de laatste 65 jaar ook niet geschilderd." Bienemann vraagt zich wel af waarom de Deutsche Bahn zulke bijzondere bouwwerken voor een appel en een ei verkoopt.

Burgemeester Jürgen Meyer van de gemeente Elbtalaue is in ieder geval blij dat de nieuwe eigenaar de brug wil behouden, laat hij weten tegenover de lokale website Wendland-net.de. Hij heeft meer haast dan Bienemann en hoopt snel om de tafel te zitten om bouwplannen, bestemmingsplanbepalingen en Europese subsidiemogelijkheden te bespreken.

Als het Bienemann te veel rompslomp wordt, dan verpacht of verkoopt hij de boel. Voor hem is de brug bijzaak. Op dezelfde veiling kocht hij ook nog een onttakelde energiecentrale in de Oost-Duitse industriestad Eisenhüttenstadt en hij is nog in onderhandeling over een achttiende-eeuws slot dat Frederik de Tweede liet bouwen. Als hij zijn verzameling industrieel erfgoed net zo snel uitbouwt als zijn oldtimercollectie dan gaan ze in Mecklenburg-Voorpommeren nog vaker van hem horen.

Foto: Thorsten Batge (CC)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/479/in-het-bruggenhoofd-kan-misschien-een-ijscotent>